

Universitätsbibliothek Wuppertal

C. Cornelii Taciti Opera Qvae Exstant

Tacitus, Cornelius

Antverpiæ, MDLXXXIX

Liber XVI.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-496](#)

C. CORNELII TACITI¹⁷⁷
AB EXCESSV DIVI AVGVSTI
ANNALIVM LIB. XVI.

BREVIARIVM LIBRI.

Falsi thesauri in Africâ reperti: inq; iis Neronis vanitas. Qui Rome quinquennale certamen certat, prorsus histriōnum in morem. Poppea moritur: eiq; amplum funus ductum. C. Caſius & L. Silanus in exiliā pelluntur: posterior denique interficitur, ac plures alij. In Campaniā magna & prodigijs loco tempestas. Anteius & Oſtorius ad mortem agantur, Mella, Crispinus, Petronius. Thraseas Patus etiam accusatur, tunc lumen Romani orbis: & Bareas Soranus. damnantur, & ipſi ſe abſoluunt. Anni unius hec gēta: quia reliquā libri Fatum inuidit.

C. SVETONIO. L. PONTIO TELESINO Coss.

LLVSI T dehinc Neroni fortuna per vanitatem ipsius, ex promissi Gesellij Bassi, qui origine Poenus, mente turbidâ, nocturnâ quietis imagine ad ſpem haut dubiam retraxit. Vectusque Romam, Principis aditum emercatus, expromit répertum in agro ſuo ſpecum altitudine immensâ, quo magna vis auri contineretur, non in formam pecuniæ, ſed rudi & antiquo pondere. Lateres quippe prægraues iacere, aſtantibus parte alia columnis. quæ per tantum æui occulta, augendis præſentibus bonis. Ceterum ut coniectura demonstrat, Didonem Fenissam Tyro profugam, conditâ Carthagine, illas opes abdidiffe, ne nouus populus niimiâ pecuniâ laſciuiret: aut reges Numidarum & aliâs infensi, cupidine auri ad bellum accenderentur. Igitur Nero non auctoris, non ipſius negotij fide ſatis ſpectatâ, nec misfis viſoribus per quos noſceret, an vera aſſererentur, auget ultrò rumorem; mittitque qui velut partam prædam adueherent. Dantur triremes & dilectum nauigium, iuuandæ festinationi. nec aliud per illos dies populus credulitate prodentis diuersâ famâ tulerat. Ac forte quinquennale ludicrum ſecundo luſtro celebrabatur: oratoribusq; præcipua materia in laudem Principis aſſumta eſt. Non enim tantum ſolitas fruges, nec metallis confuſum aurum gigni, ſed nouâ vbertate prouenire terras, & obuias opes deferre deos. quæque alia ſummâ facundiâ, nec minore adulazione ſeruilia fingeſtant, ſecuri de facilitate creditis. Gliscebat interim luxuria ſpe inani, conſumebanturq; veteres opes, quaſi oblatis quas multos per annos prodigeret. Quin & inde iam largiebatur. Et diuitiarum exſpectatio, inter cauſas paupertatis publicæ erat. Nam Bassus effoſo agro ſuo, latifque circum aruis, dum hunc vel illum locū promiſſi ſpecus adfeuerat, ſequunturq; non modò milites, ſed populus agrestium efficiendo operi aſſumtuſ, tandem poſitâ vecordiâ, non falsa antè ſomnia ſua, ſequē tunc primùm eluſum admirās, pudorem & metum morte voluntariâ effugit. Quidam vinclum ac mox dimiſſum tradidere, ademtis bonis in locū regiæ gazæ. Interea ſenatus propinquo iam lustrali certamine, ut dedecus querteret, offert Imperatori victoriā cantus, adiicit facundiæ coronam, quâ ludicra deformitas velaretur. Sed Nero nihil ambitu nec potestate ſenatus opus eſſe dicitans, * ſe æquum aduersus æmulos, & religione iudicū meritam laudem aſſecuturū, primò carmen in ſcenâ recitat: mox flagante vulgo, ut omnia ſtudia ſua publicaret (hæc enim verba dixere) ingreditur theatrum, cunctis citharæ legibus obtemperans: ne fessus reſideret, ne ſudorem, niſi eā quam induui gerebat ueste detergeret: ut nulla oris

Magni theſſauri ſpes
Neroni faſta.

Quem Didon
olim abdi-
diffeſt.

Illi creditur.

Mittit qui
adueherent.

Oratores &
vates etiam
hac publi-
cans.

Deluſi omi-
nes.

Nihil, præter
nihil, reper-
sum.

Somniator ſe
intermit.

leque vnum.

Nero publi-
cæ citharæ
etiam Roms
canit:

Accuratiæ ex
scenicâ lego.

Plebs urba-
na applau-
dit:

Non illa se-
nera, ac ru-
stica.

Per vim re-
tentis speita-
tores.

Inquisitum
in vultus &
voces.

Vnde Ve-
spasiano pe-
riculum.

Poppæa mo-
ritur.

More nouo
sepulta.

Nero eā pro-
rostris lan-
dauit.

Cassius &
Silanus ac-
cussati:

Ob virtutes.

Tamen ridi-
cula quadam
prescripta:

Additur Le-
pida, Cassi-
uxor.

Illi in ex-
stinctum pulsi.

Sed Silanus
paullò post
interfectus.

oris aut narium excrementa viserentur. Postremò flexus genu, & cœtum il-
lum manu veneratus, sententias iudicium opperiebatur factio pauore. Et plebs
quidem yrbis, histriorum quoque gestus iuuare solita, personabat certis mo-
dis, plausuque composito. Crederes lætari, ac fortasse lætabantur, per iniu-
riam publici flagitij. Sed qui remotis è municipiis, seueramque adhuc, &
antiqui moris retinentes Italiam, quiq. per longas prouincias lasciuiaæ inex-
perti officio legationum aut priuatâ utilitate aduenerant, neque aspectum il-
lum tolerare, neque labori in honesto sufficere: cum manibus nesciis fatisce-
rent, turbarent gñaros, ac sæpe à militibus verberarentur, qui per cuncos sta-
bant, ne quod temporis momentum impari clamore, aut silentio segni præ-
teriret. Constitit plerosque equitum, dum per angustias aditus & ingruen-
tem multitudinem enituntur, obtritos: & alios dum diem noctemque sedili-
bus continuant, morbo exitiabili correptos. quippe grauior inerat metus, si
spectaculo defuisse, multis pálam & pluribus occultis, vt nomina ac vul-
tus, alacritatem, tristitiamq. coëuntum sc̄iarentur. Vnde tenuioribus sta-
tim irrogata supplicia, aduersus illustres diligulatum ad præsens, & mox
redditum odium. Ferebantque Vespasianum tamquam somno connueret,
à Phœbo liberto increpitudinē, ægreque meliorum precibus obiectum: mox
imminentem perniciem maiore fato effugisse. Post fine m ludici Poppæa
mortem obiit, fortuitâ mariti iracundiâ, à quo grauida iectu calcis afflita
est. Neque enim venenum crediderim, quamvis quidam scriptores tradant,
odio magis quam ex fide. Quippe liberorum cupiens, & amori vxoris ob-
noxius erat. Corpus non igni abolitum, vt Romanus mos: sed regum exter-
norum consuetudine, differtum odoribus conditur, tumuloque Iuliorum
infertur. Ductæ tamen publicæ exsequiæ, laudavitque ipse apud rostra for-
mam eius, & quod diuinæ infantis parens fuisset, aliaque fortunæ munera
pro virtutibus. Mortem Poppææ vt pálam tristem, ita recordantibus lætam
ob impudicitiam eius saevitiamque, nouâ insuper inuidiâ Nero compleuit,
prohibendo C. Cassium officio exsequiarum. quod primum indicium mali,
neque in longum dilatum est. Sed Silanus additur, nullo crimine, nisi quod
Cassius opibus vetustis, & græuitate morum, Silanus claritudine generis, &
modestâ iuuentâ præcellebant. Igitur missâ ad senatum oratione, remouen-
dos à Rep. vtrosq. differuit. Obiectauitque Cassio quod inter imagines ma-
iorum, etiâ C. Cassij effigiem coluisse, ita inscriptam: D V C T P A R T I V M.
Quippe semina belli ciuilis, & defectionem à domo Cæsarum quæsitam.
Ac vt memoriâ tantum infensi nominis ad discordias vteretur, assumisse
L. Silanum iuuenem genere nobilem, animo præruptum, quem nouis rebus
ostentaret. Ipsum deliinc Silanum increpuit iisdem quibus patruum eius
Torquatum, tamquam disponeret iam imperij curas, præficeretque rationi-
bus & libellis & epistolis libertos: & inania simul & falsa. Nam Silanus in-
tentior metu, & exitio patrui ad præcauendum exterritus erat. Inducit post-
hoc vocabulo indicum, qui in Lepidam Cassij vxorem, Silani amitam, ince-
stum cum fratri filio & diros sacrorum ritus configerenti. Trahebantur vt
consciij Vulcatius Tullinus, ac Marcellus Cornelius senatores, & Calpurnius
Fabatus eques Romanus: qui appellato Principe instantem damnationem
frustrati, mox Nerонem circa summa scelera distentum, quasi minores eu-
sere. Tunc senatus consulto Cassio, & Silano exilia decernuntur; de Lepidâ
Cæsar statueret. Deportatusq. in insulam Sardiniam Cassius, & * senatus ius
exspectabatur. Silanus tamquam Naxum deueheretur, Hostiâ amotus, pòst
municipio Apuliæ, cui nomen est Barium, clauditur. Illic indignissimum
casum

casum sapienter tolerans, à centurione ad cædem missō corripitur. Suadentique venias abrumpere, animum quidem morti destinatum ait, sed non permettere percussori gloriam ministerij. At centurio quamvis inerme, præualidum tamen & iræ quām timori propiorem cernens, premi à militibus iubet. Nec omisit Silanus obniti, & intendere ictus quantum manib[us] nudis valebat, donec à centurione vulneribus aduersis tamquam in pugnâ caderet. Haut minus prointè L. Vetus, socrusque eius Sextia & Pollutia filia L. Vetus item accusatus:

Rubellium Plautum generum Lucij Veteris. Sed initium detegendæ sævitiae Idq[ue] à liberato.
præbuit interuersis patroni rebus ad accusandum transgrediens Fortunatus libertus, ascito Claudio Demiano, quem ob flagitia vindictum à Vetere Asiae proconsule, exsoluit Nero in præmium accusationis. Quod vbi cognitum reo, seque & libertū pari sorte componi, Formianos in agros digreditur. Illic eum milites occultâ custodiâ circumdant. Aderat filia super ingruens periculum longo dolore atrox, ex quo percussores Plauti mariti sui viderat: cruentamque ceruicem eius amplexa, seruabat sanguinem, & vestes trespas, vidua implexa luctu continuo, nec vllis alimentis, nisi quæ mortem arcerent. Tum hortante patre, Neapolim pergit. Et quia aditu Neronis prohibebatur, egressus obsidens, audiret insontem, néye consulatus sui quondam collegam dederet liberto, modò muliebri eiulatu, aliquando sexum egressa, voce infensâ claimitabat. donec Princeps immobilem se precibus & inuidia Nec imperat.
iuxta ostendit. Ergo nuntiat patri abiicere spem, & vti necessitate. Si in al fertur parari cognitionem senatus, & trucem sententiam. Nec defuere qui monerent magnâ ex parte heredem Cæsarem nuncupare, atque ita nepotibus de reliquo consulere. quod aspernatus, ne vitam proximè libertatem actam nouissimo seruitio fœdaret, largitur in seruos quantum aderat pecuniae: & si qua asportari possent, sibi quemque deducere, tris modò lectulos ad suprema retinerti iubet. Tunc eodem in cubiculo, eodem ferro absindunt venias, pro-
Miserabile exemplum.
periue & singulis vestibus ad verecundiam velati, balneis inferuntur. pa-
ter, filiam, auia, neptem; illa utrosque intuefis, & certatim precantes labenti animæ celerem exitum, ut relinquerent suos superstites & morituros. Seruauitque ordinem fortuna: ac senior prius, tum cui prima ætas, extinguitur. Accusati post sepulturam, decretumque ut more maiorum punirentur. Et Nero intercessit, mortem sine arbitrio permittens. ea cædibus peractis ludibria adiiciebantur. P. Gallus eques Romanus, quod Fenio Rufo intiu[n]us, & Veteri non alienus fuerat, aquâ atq[ue] igni prohibitus est: Liberto & accusatori præmium operæ, locus in theatro inter viatores tribunicios datur. Et mensis qui Aprilē eundemque Neroneum sequebatur, Maius Claudij, Iulius Germanici, vocabulis mutantur: testificante Cornelio Orfito qui id censuerat, ideo Iunium mensem transfinissim, quia duo iam Torquati ob scelera interfecti, infaustū nomen *Iunij tum fecissent. Tot facinoribus fœdum annum etiam dij tempestatibus & morbis insigniuer. Vastata Campania turbine ventorum, qui villas, arbusta, fruges passim disiecit, pertulitque violentiam ad vicina vrbi. In quâ omne mortalium genus vis pestilentiae depopulabatur, nullâ cæli intemperie quæ occurreret oculis. Sed domus corporibus exanimis, itinera funeribus complebantur. Non sexus, nō ætas periculo vacua. Seruitia perinde ac ingenua plebes raptim extingui, inter coniugum & librorum lamenta; qui dum assident, dum deflent, saepe eodem rogo cremabantur. Equitum senatorumque interitus quamvis promiscui, minus flebiles erant, tamquam communi mortalitate sævitiam Principis præuenirent. Eodem

* Fater, suo, Honores Nero.

nomen Iunium fecissent, Tempestas in Campania.

Pestis notabilis Roma.

dem anno dilectus per Galliam Narbonensem Africamque & Asiam habiti sunt, supplēdis Illyrici legionibus, ex quibus ætate aut valetudine fessi, sacramento soluebantur. Cladem Lugdunensem quadragies festertio solatus est Princeps, ut amissa vrbi reponerent. quam pecuniam Lugdunenses antè obtulerat, turbidis casibus. C. Suetonio, L. Telefino Coss. Antistius Sosianus factitatis in Neronem carminibus probrosis, exilio, vt dixi, multatus, postquam id honoris indicibus tamque promptum ad cædes Principem accepit, inquies animo, & occasionum haut segnis, Pammenem eiusdem loci exsullem, & Chaldaeorum arte famosum, eoque multorum amicitiis innixum, similitudine fortunæ sibi conciliat. Ventitare ad eum nuntios & consolations nō frustrâ ratus, simul annuam pecuniam à P. Anteio ministrari cognoscit. Neque nescium habebat, Anteium caritate Agrippinæ inuisum Neroni, opesque eius præciuas ad eliciendam cupidinem, eamque caussam multis exitio esse. Igitur interceptis Anteij litteris, suratus etiā libellos quibus dies genitalis eius, & eventura, secretis Pammeni occultabantur, simul repertis quæ de ortu vitaque Ostorij Scapulae compoena erant, scribit ad Principem, magna se & quæ incolumitati eius conducerent allaturum, si breuem exsiliū veniānū impetravisset. quippe Anteium & Ostorium imminere rebus, & sua Cæsarisque fata scrutari. Exin missæ liburnicæ, aduertiturque properè Sosianus. Ac vulgato eius indicio, inter damnatos magis quam inter eos Anteius Ostoriusque habebantur: adeò ut testamentum Anteij nemo obsignaret, nisi Tigellinus auctor exstitisset. Monitus prius Anteius, ne suprēmas tabulas moraretur. At ille hausto veneno, tarditatem eius perosus, intercisis venis mortem approperauit. Ostorius longinquus in agris apud finem Ligurum id temporis erat: eò missus centurio, qui cædem eius maturaret. Causa festinandi ex eo oriebatur, quod Ostorius multâ militari famâ, & ciuicam coronam apud Britanniam meritus, ingenti corporis robore armorumque scientia, metum Neroni fecerat, ne inuaderet, pauidū semper, & repertâ numeri coniuratione magis exterritum. Igitur centurio ubi effugia villa clausit, insula Imperatoris Ostorio aperit. Is fortitudinem aduersum hostes fæpe spectatam in se vertit. Et quia venæ quanquam interruptæ parum sanguinis effundebant, hactenus manu serui usus ut immotum pugionem extolleret, adpressit dextram eius, iuguloq. occurrit. Etiam si bella externa, & obitas pro Rep. mortes tantâ casuum similitudine memorarem; meque ipsum fatias ceperisset, aliorumque tedium exspectarem, quamvis honestos ciuium exitus, tristes tamen & continuos aspernantium. At nunc patientia seruulis, tantumque sanguinis domi perditum, fatigant animum & mæsticiâ restringunt. Neque aliam defensionem ab iis quibus ista noscentur exegerim, quam ne oderim tam segniter pereentes. Ira illa numinum in res Romanas fuit, quam non ut in cladibus exercituum, aut captiuitate vrbi, semel editam transire licet. Detur hoc illustrium virorum posteritati, ut quomodo exsequiis à promiscuâ sepulturâ separantur, ita in traditione supremorum accipient habentque propriam memoriam. Paucos quippe intra dies, eodem agmine Annæus Mella, Cerialis Anicius, Rufus Crispinus, ac C. Petronius cecidere. Mella & Crispinus equites Romani, dignitate senatoriâ. Nam hic quondam praefectus prætorij, & cōfularibus insignibus donatus, ac nuper crimine coniurationis in Sardiniam exactus, accepto iussæ mortis nuntio semet interfecit. Mella quibus Gallio & Seneca parentibus natus, petitione honorum abstinuerat, per ambitionem præposteram, ut eques Romanus consularibus potentia æquaretur. Simul acquirendæ pecuniæ breuius iter credebat, per

procurationes

Lugduno
combust &
subuenit
Nero.
A. V. C.
DCCCXIX.
Sosianus ex-
sul.

*consultatio-
nes
P. Anteium
accusat:

Ex Ostorii.

Ille venis in-
cisis abit.

Ad Ostorii
centurio
missus.

Atque is pu-
gione se in-
seremus.

Exequatio
tot tristium
narrationū,
& parum.

Crispinus
mori insus:

Et Annæus
Mella.

procurationes administrandis Principis negotiis. Idem Annæum Lucanum Pater Luca-
genuerat, grande adiumentum claritudinis. quo imperfecto, dum rem fami-
liarem eius acriter requirit, accusatorem conciuit Fabium Romanum, ex in-
timis Lucani amicis. Mixta inter patrem filiumque coniurationis scientia
fingitur, assimilatis Lucani litteris. quas inspectas Nero, ferri ad eum iussit,
opibus eius inhians. At Mella, quæ tum promissima mortis via, exsoluit ve-
nas: scriptis codicillis, quibus grandem pecuniam in Tigellinum, generumq.
eius Cossutianum Capitonem erogabat, quo cetera manerent. Additur codi-
cillus, tamquam de iniuritate exitij querens ita scripsisset: *se quidem mori nullis
supplicij caussis, Rufum autem Crispinum & Anicum Ceriale vitâ frui, infensos Principi.*
quæ composita credebantur, de Crispino quia imperfectus erat, de Ceriale ut
interficeretur. Neque enim multo post vim sibi attulit, minore quam ceteri
miseratione, quia proditam C. Cæsari coniurationem ab eo meminerant. De C. Petronius
ad mortem
actus.
C. Petronio suprà pauca repetenda sunt. Nam illi dies per somnum, nox of-
ficiis, & oblectamentis vitæ trahigebatur. Utque alios industria, ita hunc Elegantia
viri,
ignauia ad famam protulerat, habebaturq. non ganeo & profligator, ut ple-
rique sua haurientium, sed erudito luxu. Ac dicta factaque eius quanto solu-
tiora, & quandam sui negligentiā præferentia, tanto gratius in speciem sim-
plicitatis accipiebantur. Proconsul tamen Bithyniæ, & mox consul, vigen-
tem se ac parem negotiis ostendit: dein reuolutus ad vitia, seu vitiorum imi-
tationem, inter paucos familiarium Neroni assumptus est, elegantiae arbiter, Diu Neroni
per cari:
duim nihil amœnum, & molle affluentia putat, nisi quod ei Petronius appro-
bauisset. Vnde inuidia Tigellini, quasi aduersus æmulū & scientiā volupta-
tum potiorem. Ergo crudelitatem Principis, cui ceteræ libidines cedebant,
aggreditur, amicitiam Sceuini Petronio obiectans; corrupto ad indicium seruo
ademtaque defensione, & maiore parte familiæ in vincla raptâ. Fortè illis
diebus Campaniam petiuerat Cæsar, & Cumas usque progressus Petronius
illuc attinebatur. Nec tulit ultrâ timoris aut spei moras. neque tamen præ-
ceps vitam expulit, sed incisas venas, ut libitum obligatas, aperire rursum, &
alloqui amicos, non per seria, aut quibus constantiæ gloriam peteret. Audie-
batque referentes, nihil de immortalitate animæ, & sapientium placitis, sed
leuia carmina & faciles versus. Seruorū aliquos largitione, quosdam verberibus
affecit. In ijt & vias, somno indulxit, ut quamquam coacta mors, fortuitæ simi-
lis esset. Ne codicillis quidem (quod pleriq. pereuntium) Neronē aut Tigelli-
num, aut quem alium potentius adulatus est: sed flagitia Principis sub nomi-
nibus exoletorū feminarumque, & nouitate cuiusq. stupri perscripsit, atque
obsignata misit Neroni, fregitq. annulū, ne mox usui esset ad facienda peri-
cula. Ambigenti Neroni quoniam modo noctium suarū ingenia notescerent,
offertur Silia matrimonio senatoris haut ignota, & ipsi ad omnē libidine in
adscita, ac Petronio perquam familiaris. agitur in exsiliū, tamquam non si-
luisset quæ viderat pertuleratque, proprio odio. At Numicium Thermū præ-
turâ functū Tigellini simultatibus dedidit, quia libertus Thermi quædā de
Tigellino criminose detulerat, quæ cruciatibus tormentorum ipse, patronus
eiūs nece immetit lucret. Trucidatis tot insignibus viris, ad postremū Nero
virtutē ipsam exscindere cōcupiuit, imperfecto Bareā Sorano & Thraseā Pæ-
to, olim utrisque infensus, & accendentibus caussis in Thraseam: quod senatu
egressus est, cum de Agrippinâ referretur, ut memorauit: quodq. Iuuenaliū lu-
dicro parū expetibile operā præbuerat: eaq. offensio altius penetrabat, quia
idē Thrasea Patauij, vnde ortus erat, ludis Cesticis à Troiano Antenore insti-
tutis, habitu tragico cecinerat. Die quoq. quo prætor Antistius ob probra in

Q

Nerone

Neronem composita ad morte damnabatur, mitiora censuit, obtinuitque: & cum decim honores Poppæx decernuntur, sponte absens, funeri non interfuit. Quæ obliterari non sinebat Capito Cossutianus, præter animum ad flagitia præcipitem, inimicus Thraseæ, quod auctoritate eius concidisset iuuantis Cilicum legatos, duin Capitoneum repetundarum interrogant. Quin & illa obiectabat: principio anni vitare Thraseam solenne iusurandum: nuncupationibus votorum non adesse, quamvis Quindecimviri sacerdotio prædictum: nunquam pro salute Principis, aut caelesti voce immolauisse: assiduum olim & indefessum, qui vulgaribus quoque patrum consultis semet fastorem aut aduersarium ostenderet, triennio non introuisse curiam: nuperrimeque cum ad coercendos Silanum & Veterem certatum concurreretur, priuatis potius clientium negotiis vacuisse. secessionem iam id & partes, & si multi idem audeant, bellum esse. Ut quondam C. Cæsarem, inquit, & M. Catonem, ita nunc te Nero & Thraseam auida discordiarum ciuitas loquitur. Et habet sectatores vel potius satellites, qui nondum contumaciam sententiarum, sed habitum vultumque eius sectantur, rigidi & tristes, qui tibi lasciviam exprobrent. Huic vni incolumitas tua sine arte, sine honore. Prospexit Principis res spernit: etiam ne luctibus & doloribus non satiatitur? Eiusdem animi est, Poppæam diuam non credere, cuius in acta diui Augusti & diui Iulij non iurare. Spernit religiones, abrogat leges. Diurna populi Romani per prouincias, per exercitus, curatiū leguntur, ut noscatur quid Thrasea non fecerit. Aut transseamus ad illa instituta, si potiora sunt: aut noua cupientibus auferatur dux & auctor. Ista se-
cta Tuberones & Fauomios veteri quoque Reip. ingrata nomina genuit. Ut imperium euentant, libertatem præferunt: si peruerterint, ipsam aggredientur. Frustra Cassum amouisti, si gliscere & vigere Brutorum emulos passurus es. Denique nihil ipse de Thrasea scripsiteris, disceptato-rem senatum nobis relinque. Extollit irâ promtum Cossutiani animum Nero: adiicitque Marcellum Eprium acri eloquentiâ. At Baream Soranum iam si-
bi * Ostorius Sabinus eques Romanus poposcerat reum ex procōsulatu Asis, in quâ offendentes Principis auxit, iustitiâ atque industriâ: & quia portui Ephesiorum aperiendo curam insumserat: vimque ciuitatis Pergamenæ prohibentis Acratum Cæsarî libertû statuas & picturas auchere, inultam omi-
serat. Sed criminis dabatur amicitia Plauti, & ambitio cœiliandæ prouinciæ ad spes nouas. Tempus damnationi dilectum, quo Tiridates accipiendo Ar-
meniæ regno aduentabat: vt ad externa rumoribus intestinum scelus obscu-
raretur, an vt magnitudinem imperatoriam cæde insignium virorum quasi regio facinore ostentaret. Igitur omni ciuitate ad excipiendum Principem spectandumque regem effusâ, Thrasea occursu prohibitus non demisit ani-
mum: sed codicillos ad Neronem compositi, requirens obiecta, & expurga-
turum asseuerans, si notitiam criminum & copiam diluendi habuisset. Eos codicillos Nero properanter accepit, spe exterritum Thraseam * sensisse per quæ claritudinem Principis extolleret, suamque famam dehonestaret. Quod vbi non euénit, vultumque & spiritus & libertatem insoñis vltro extimuit, vocari patres iuslit. Tum Thrasea inter proximos consultauit, tentarétnē de-
fensionem, an sperneret. Diuersa consilia afferebantur. Quibus intrari cu-
riam placebat, securos esse de constantia eius dixerunt, nihil dicturum, nisi quo gloriam au-
geret. Segnes & pauidos supremis suis secretum circumdare. Aspiceret populus virum morti obrium, audiret senatus voces quasi ex aliquo numine supra humanas: posse ipso miraculo etiam Neronem permoueri. Sin crudelitas persisteret, distingui certè apud posteros memoriam honesti exitus ab ignavia per silentium percuntum. Contra, qui opperendum domi censem-
bant, de ipso Thraseâ eadem. sed ludibria & contumelias imminere. subtraheret aures conuiciis & probris. Non solum Cossutianum aut Eprium ad scelus promptos, superesse quis forsi-
tan manus ictusque per * immanitatem Augusti. etiam bonos metu sequi. Detraharet potius senatus, quem * perornauisset, infamiam tanti flagitij: & relinquere incertum, quid viso Thra-
seâ reo

Capito ea
renovat.

Et auget.

Accessit
Marcellus
accusator.
*Tutoris
Crimina in
Baream.Tiridates
sub hac in
urbem venit.Thraseas
prohibetur
occurrere.Codicillo
ad Neroniem
mitit.
*scipisseAmbigit, an
se defendat.Sunt, qui
suadeant:Sunt, qui
diffundant.*semper or-
nauisset,

seā reo decreturi patres fuerint. ut Neronem flagitorum pudor caperet, irritā spe agitari: multoque magis timendum, ne in coniugem, in familiam, in cetera pignora eius sauiret. Proinde intemeratus, impollutus, quorum vestigia & studia vitam duxerit, eortam gloria peteret finem.

Aderat consilio Rusticus Arulenus flagrans iuuenis, & cupidine laudis offerebat se intercessurum senatus consulto. Nam plebis trib. erat. Cohibuit spiritus eius Thrasea, ne vana & reo non profutura, intercessori exitiosa inciperet. Sibi actam

*Aruleniū
uenīs impe-
ratus.*

statem, & tot per annos continuum vitæ ordinem, non deserendum: illi initium magistratum, & integra que supersint. Multum antè secum expenderet, quod tali tempore capessendæ Reip.

*Quem vir
augustus co-
libet.*

iter ingredetur. Ceterū ipse an venire in senatum deceret, meditationi suæ reliquit. At posterâ luce duæ prætoriæ cohortes armatae, templum genitricis Veneris insedere. Aditum senatus globus togatorum obfederat, non occultis gladiis, dispersique per foras ac basilicas cunei militares. inter quorum

*Tempū Nē-
ro milite
complet.*

aspectus & minas ingressi curiam senatores. Et oratio Principis per Quæstorem eius audita est. Nemine nominati compellato, patres arguebat, quod

*Obliquā
oratione pa-
tres accusat.*

publica munia deserenter, eorumque ex equites Rom. ad segnitiam verterentur. Etenim quid mirum ē longinquis prouincis ad seni, cum plerique adepti consulatum & sacerdotia, hor-

*Marcellus in
Thraseam
insurgit.*

torum potius amoenitati inferuerint? quod velut telum arripiuere accusatores. Et initium faciente Cosluttiano, maiore vi Marcellus, summam Reip. agi clamitabat:

*Marcellus in
Thraseam
insurgit.*

contumaciam inferiorum, lenitatem imperitantis diminui. Num mites ad eam diem patres, qui

*Senatus ad
hac expansi-
dus.*

Thraseam descendentem, qui generum eius Heluidium Pristum in iisdem furoribus, simul Paco-

** crebitare
Milites ante
oculos:
Thraseas in
animo.*

nium Agrippinum paterni in Principes odij heredem, & Curtium Montanum detestanda car-

*Iam & in
Baream
Ostorius in-
uehitur.*

mina factitantem, eludere impunè sinerent. Requirere se in senatu consularem, in votis sacerdo-

*Etiam in
eius filiam.*

tem, in iurecurando ciuem: nisi contra instituta & ceremonias maiorum, proditorem palam &

*illa in Chu-
riam vocata.*

hostem Thrasea induisset. Denique agere senatorem, & Principis obtire etatores protegere soli-

*Inuidiosè in-
terrogat ac-
cusator:*

tus, veniret, censeret quid corrigi aut mutari vellet: facilis perlatus singula merepantem,

Q 2

quam nunc silentium perferrent omnia damnatis. Pacem illi per orbem terræ, an victorias sine

contra-

danno exercituum displicere? Ne hominem bonis publicis mestum, & qui foras, theatra, tem-

pla pro solitudine haberet, qui minitaretur ex filium suum, ambitionis praeceps facerent.

Non illi consulta hæc, non magistratus, aut Romanam urbem videri. Abrumperet vitam ab ea

*Iam & in
Baream
Ostorius in-
uehitur.*

civitate, cuius caritatem olim, nunc & aspectum exuisset. Cum per hæc atque talia Mar-

*cellus inue-
hatur.*

cellus inuecheretur toruus & minax, voce, vultu, oculis ardesceret, non illa

*illa in Chu-
riam vocata.*

nota & celebritate periculorum sueta iam senatus mestitia, sed nouus &

*Etiam in
eius filiam.*

altior pauor, manus & telamilitum clementibus. simul ipsius Thraseæ venerabilis species obuersabatur: & erant qui Heluidium quoque miserarentur,

*Inuidiosè in-
terrogat ac-
cusator:*

innoxie affinitatis pœnas daturum. Quid Agrippino obiectum, nisi tristem patris for-

contra-

tunam? quando & ille perinde innocens Tiberij auctiā concidisset. Enimvero Montanum probe-

contra-

iuentæ, neque famosi carminis, quia protulerit ingenium, extorrem agi. Atq; interim Ostori-

contra-

rius Sabinus Sorani acculturor ingreditur, orditurque de amicitia Rubelli Plauti, quodque proconsul Asiae Soranus pro claritate sibi potius accommodatum, quam ex utilitate communis legisset, alendo seditiones ciuitatum.

contra-

Vetera hæc, sed recens, discrimini patris filiam connectebat, quod pecuniam Magis dilargita esset. Acciderat sane pietate Seruiliae (id enim nomen puel-

contra-

la fuit) quæ caritate erga parentem, simul imprudentiæ ætatis, non tamen aliud consultauerat, quam de incolumente domus, & an placabilis Nero, an cognitio senatus nihil atrox afferret. Igitur accita est in senatum, ste-

contra-

teruntque diuersi ante tribunal consulum, grandis æuo parens, contrà filia intra vicesimum ætatis annum, nuper marito Annio Polione in exsilio pulso, viduata desolataque; ac ne patrem quidem intuens, cuius onerasse pericula videbatur. Tum interrogante accusatore, an cultus dotales, an detra-

contra-

ctum ceruici monile venumdedisset, quo pecuniam faciens magicis sacris

